

Szophoklész : Antigóné

Keletkezése: I.e 442-ben írta ezt a művet. A hét ráánk maradt tragédiájának egyike ez a mű.

Műfaja: tragédia=A tragédia olyan drámai műfaj amelynek meghatározó esztétikai minősége a tragikum. Ez azt jelenti, hogy a tragédia során visszafordíthatatlan értékvesztés következik be.

Tipusa szerint ez a dráma konfliktusos dráma.

Konfliktus a műben: a darab fő konfliktusa Antigóné és Kreon a király között van. Antigóné az íratlan isteni törvényeket képviseli, míg Kreon az ember alkotta írott törvényeket. A konfliktus Polüneikész temetése körül alakul ki. Kreon azt az uralkodói rendeletet hozza, hogy nem szabad eltemetni Polüneikészt, mert a saját városára támadt. Polüneikész húga Antigóné viszont azt mondja, hogy mindenképp eltemeti a bátyját, mert az az isteni törvény, hogy halott nem maradhat temetetlenül.

Mellék konfliktus:

--> Antigóné és Iszméné között van. Antigóné viszi a hírt Iszménének arról, hogy Kreon megtiltotta Polüneikész eltemetését. Antigóné eldönti, hogy ő szembeszáll a királyi törvénnyel és mindenképp eltemeti bátyját. Iszméné le akarja beszélni erről, mert szerinte balgaság szembeszállni a nagy király rendeletével. A darabot Antigóné és Iszméné vitája nyitja. Nem jutnak közös álláspontra ezért Antigóné elindul, hogy egyedül temesse el testvérüket. Később amikor már megtörtént a temetés és Antigónét büntetés várja Iszméné mellé akar állni, de ő nem engedi, hogy felválallja a bűnrészességet. Megveti testvérét, mert nem mert cselekedni amikor az erkölcsi törvény szerint végre kellett hajtani a temetést.

--> Kreon és Haimon közötti konfliktus. Haimon Kreon fia. Haimon menyasszonya Antigóné. Haimonnak tehát érdeke, hogy apja előtt bebizonyítsa, nem szabad olyan uralkodó törvényt hoznia, ami ellentmond az isteni törvényeknek. Kreonnak azonban üldözési mániája van, ennek következtében saját fiáról is azt feltételezi, hogy az rá akar támadni, így Haimon és apja közötti konfliktus nem tud feloldódni.

Konfliktusok összessége: Ebben a tragédiában a konfliktusok miatt nem tudnak feloldódni, hogy Kreon makacsul ragaszkodik a rossz döntéséhez. Éppen ez a makacsság teszi őt vétkes drámai hőssé. Meghozza ítéletét: Antigónét sziklabörtönbe zárja. A sziklabörtönben felakasztja magát menyasszonyi fátylára. Tehát meg kell halnia, pedig nem követett el bűnt. A dráma szöveg ezt azzal indokolja, hogy Antigóné halálával az ő sorstragédiája teljesedik be. Ennek lényege, hogy Antigóné családját isteni átok terhelte, mivel apja Oidipusz a saját anyjával kötött házasságot.

Ezt a vérfertőző házasságot az istenek megtorolják és az utódoknak kell szenvedniük miatta. Amikor Haimon megtudja, hogy Antigóné felakasztotta magát, ő is öngyilkos lesz. Az ő halála miatt viszont az anyja lesz öngyilkos. Így a darab végére Kreon egyedül marad. Teiresziaíz a jó is figyelmezteti Kreont, hogy rossz törvényt hozott, de Kreon ezt már túl későn fogadja el. Amikorra ezt megérti, akkora már mindenkit elveszített, és meg kell tapasztalnia azt, hogy makacssága és hatalomféltése miatt haltak meg a szerettei.

Ez a történet figyelmeztetés is arról, hogy nem szabad olyan törvényeket hozni amelyek szembeszállnak az isteni és erkölcsi renddel.